

САДРЖАЈ

Одговори и коментари надлежних власти Републике Србије на Извештај Европског комитета за спречавање мучења и нечовечних или понижавајућих казни или поступака поводом Ad hoc посете Републици Србији спроведене у периоду од 31. маја до 7. јуна 2017. године.....2

Допунски одговори и коментари Министарства унутрашњих послова и Републичког јавног тужилаштва на Извештај Европског комитета за спречавање мучења и нечовечних или понижавајућих казни или поступака поводом Ad hoc посете Републици Србији спроведене у периоду од 31. маја до 7. јуна 2017. године 17

Одговори и коментари надлежних власти Републике Србије на Извештај Европског комитета за спречавање мучења и нечовечних или понижавајућих казни или поступака поводом Ad hoc посете Републици Србији спроведене у периоду од 31. маја до 7. јуна 2017. године

А. Објекти за које је надлежно Министарство унутрашњих послова

15. У складу са препоруком Европског комитета која се односи на „спровођење ефикасних истрага о наводима злостављања како би се показало да ће бити санкционисана кривична дела почињена од стране полиције”, обавештавамо вас да је Сектор унутрашње контроле у циљу реализације активности 3.1.1.8. и 3.3.1.24. „Израда методологије тужилаштва и полиције за истрагу случајева злостављања и мучења у циљу спровођења ефикасних истрага о наводима злостављања и мучења од стране полиције” у оквиру Акционог плана за Поглавље 23, учествовао у Радној групи коју је формирало Републичко јавно тужилаштво како би израдило наведену методологију. Стручну подршку у реализацији активности је дала Мисија ОЕБС у Републици Србији. Циљ израде методологије је био да се јасно пропише начин поступања тужилаштва и полиције у циљу спровођења делотворне истраге случајева злостављања од стране полиције и да се обезбеди независност и непристрасност истраге. Републичко јавно тужилаштво је усвојило методологију у форми обавезујућег упутства за тужиоце, а Министарство унутрашњих послова је дана 18. октобра 2017. године донело Упутство о методологији за спровођење истраге у случајевима злостављања од стране полиције.

Сходно наведеном упутству надлежни орган за спровођење истраге у случају злостављања је јавни тужилац. Изузетно, јавни тужилац може поверити извршење појединих доказних радњи Сектору унутрашње контроле и у том случају дужан је да ефективно предузима радње на које је овлашћен, у циљу благовременог и ефикасног поступања Сектора унутрашње контроле. Јавни тужилац обавештења прикупља самостално или преко Сектора унутрашње контроле, што не искључује могућност коришћења документације која потиче из полиције.

Упутством је истакнута потреба да истрага буде независна и да јавни тужилац и полицијски службеници Сектора унутрашње контроле који учествују у истрази треба да буду независни и непристрасни у односу на лица чији поступци су предмет истраге. Јавни тужилац је дужан да независно, непристрасно, хитно и ефикасно предузме све доказне радње и мере које омогућавају да се прикупе и обезбеде докази о наводном случају злостављања. Наглашена је потреба да хитно буду обезбеђени докази чије прикупљање касније може бити онемогућено или битно отежано (фотографије повреда, медицинска документација, средство које је коришћено приликом злостављања, фотографије и трагови из простора у којем се десио догађај, изјаве окривљеног, сведока и оштећеног и сва друга доступна документација) и да се без одлагања обезбеди присуство полицијског службеника окривљеног за злостављање и сведока.

23. У вези са препоруком Европског комитета да је потребно „повећати број запослених у Сектору унутрашње контроле попуњавајући упражњена радна места нарочито у одељењу које се бави кривичним истрагама”, напомињемо да је направљена техничка грешка у Извештају, јер је у моменту посете Европског комитета број запослених био 85 од 88 систематизованих радних места, а на састанку са члановима

Европског комитета је наведено такође да је пре рационализације радних места у Министарству унутрашњих послова број пројектованих радних места у Сектору унутрашње контроле био 127. Министарство унутрашњих послова тренутно спроводи активности на изради нове систематизације радних места у Министарству унутрашњих послова, у оквиру које је предвиђено повећање броја запослених у Сектору унутрашње контроле за 40, те ће број систематизованих радних места бити 125. Док се не усвоји нова систематизација, проблем око броја инспектора унутрашње контроле је решен привременим премештајем и упућивањем запослених из других организационих јединица у Сектор унутрашње контроле. У Сектору унутрашње контроле тренутно има 107 запослених (81 је трајно распоређено, док је 18 запослених на привременом премештају и осам је упућено на рад у Сектор унутрашње контроле из других организационих јединица).

У вези са препоруком Еропског комитета да је потребно "ојачати истражне капацитете Сектора кроз могућност да обезбеде форензичко - медицинске прегледе оштећеног и да примене аудио и видео уређаје приликом прикупљања доказа", те да "инспектори Службе унутрашње контроле буду адекватно обучени и да Служба унутрашње контроле има довољно ресурса да ефикасно истражи случајеве наводног злостављања или мучења на правовремен и детаљан начин", напомињемо да ће Сектор унутрашње контроле у сарадњи са Мисијом ОЕБС у Републици Србији у току 2018. године реализовати обуке за полицијске службенике Сектора у циљу примене Упутства о методологији за спровођење истраге у случајевима злостављања од стране полиције. Такође у оквиру ИПА 2015 програма, Сектор унутрашње контроле ће у току 2018. године започети реализацију твининг пројекта у износу од 1.000.000 ЕУР. Пројектом ће бити предвиђена реализација обука за полицијске службенике Сектора унутрашње контроле Министарства унутрашњих послова у области спровођења примене посебних доказних радњи, нових превентивних института у сузбијању корупције и јачању истражних капацитета инспектора у Сектору унутрашње контроле. Предвиђена је набавка ИТ опреме, као и аудио и видео опреме за примену посебних доказних радњи за потребе Сектора унутрашње контроле у износу од 750.000. ЕУР.

Министарство унутрашњих послова тренутно реализује пројекат под називом "Јачање заштите људских права лица лишених слободе и осуђених лица у Србији" у оквиру заједничког програма Савета Европе и Европске уније "Хоризонтални програм подршке Западном Балкану и Турској". У складу са одобрењем министра, надлежна организациона јединица за реализацију пројекта је Дирекција полиције, а учешће у наведеном пројекту су узели и Сектор за људске ресурсе и Сектор унутрашње контроле.

Пројекат је почео са реализацијом почетком 2017. године, а у оквиру пројекта је предвиђена реализација следећих активности:

- анализа постојећег правног оквира и оперативних процедура Министарства унутрашњих послова за поступање полицијских службеника према лицима лишеним слободе са фокусом на заштиту против злостављања и са препорукама ;
- анализа постојећег наставног плана у овој области у циљу надоградње постојећег наставног плана и едукације постојећих тренера са компаративним прегледом најбоље праксе у земљама чланицама Савета Европе;
- преглед постојећег притужбеног поступка у Министарству унутрашњих послова посебно за пријаву злостављања;

- ревизија постојећих механизма спољашње контроле са компаративним прегледом најбоље праксе у земљама чланицама Савета Европе;
- преглед информација које се даје лицу лишеном слободe и преглед постојеће праксе.

Сектор унутрашње контроле Министарства унутрашњих послова је у току 2017. године учествовао на састанцима са експертима Савета Европе у циљу анализе постојећег правног оквира и оперативних процедура Министарства унутрашњих послова за поступање према лицима лишеним слободe, као и анализе наставног плана везано за превенцију злостављања од стране полиције. У октобру 2017. године, три представника Сектора учествовала су на округлом столу на тему унапређења механизма унутрашње контроле са упоредним прегледом најбоље праксе у државама чланицама Европске уније и Савета Европе, а који је организован у оквиру пројекта.

Након отпочињања процедуре израде Нацрта закона о изменама и допунама Закона о полицији током маја 2017. године застало се са израдом свих подзаконских аката по Закону о полицији, међу којима је и Предлог правилника о начину примене полицијских овлашћења и Предлог правилника о условима које треба да испуњавају просторије за задржавање лица, што због мењања неких законских решења, што због немогућности одређивања финансијских средстава неопходних за адаптирање просторија за задржавање лица од стране надлежне унутрашње организационе јединице. Међутим, како је Влада Републике Србије утврдила Предлог закона о изменама и допунама Закона о полицији 9. новембра 2017. године, чије се доношење очекује током марта 2018. године, планира се и поновна процедура доношења наведених правилника у што краћем року.

43. У вези са захтевом Комитета да добије ажуриране информације о корацима који су предузети за реновирање просторија за задржавање у ПС Стари град указујемо да је Министарство унутрашњих послова Сектор за материјално - финансијске послове прошле године спровео поступак јавне набавке „Санација и адаптација просторија за задржавање у ПУ МУП-а” на основу којег је 19. фебруара 2018. године потписан Уговор којим је обухваћено седам локација на територији Републике Србије: ПУ Крагујевац, ПС Баточина, ПУ Сремска Митровица, ПС Ириг, ПС Инђија, ПУ Суботица, ПУ за град Београд - ПС Стари град. Реализација уговора је у току.

Б. Објекти за које је надлежно Министарство правде

Захваљујемо се делегацији Комитета на препорукама које су дате у циљу унапређења система извршења кривичних санкција у Републици Србији.

У односу на изнете коментаре и препоруке Комитета, достављамо следеће изјашњење:

Стратегијом развоја система извршења кривичних санкција у РС до 2020. године и Акционим планом за спровођење Стратегије, дефинисани су главни изазови у раду Управе до 2020. године и одређене су приоритетне активности и мере које ће Управа за извршење кривичних санкција у сарадњи са другим органима спроводити у циљу остваривања следећих приоритета: решавања проблема преоптерећености смештајних капацитета у заводима, побољшања материјалних услова у затворима и положаја осуђених лица, поштовања људских права, здравствене заштите, успостављања нових програма третмана, обуке и стручног оспособљавања за осуђена лица, посебних

програма за посебно осетљиве категорије, увођења савремених информационих и безбедносних система, ефикаснијег пост-пеналног прихвата, извршења алтернативних мера и санкција у већем обиму, развијања обуке и стручног оспособљавања запослених, као и унапређења рада интерног надзор над радом завода.

32. Поводом захтева Комитета који се односи на достављање информација о предузетим корацима за поступање према одлуци Уставног суда у предмету осуђеног М.Ј., а у циљу спровођења делотворне истраге о томе шта се догодило у КПЗ у Пожаревцу-Забели 24.12.2011. године, обавештавамо вас да је Основно тужилаштво у Пожаревцу упутило захтев Полицијској управи у Пожаревцу за прикупљање додатних обавештења од запослених у заводу ради потпуног утврђивања чињеничног стања.

45. Како су показала искуства из ранијих година, праћење кретања броја лица лишених слободе и правовремено реаговање на спречавање пренасељености у заводима мора бити сталан задатак Министарста правде - Управе за извршење кривичних санкција.

Новом Стратегијом за смањење преоптерећености смештајних капацитета у заводима за извршење кривичних санкција у Републици Србији до 2020. године и Акционим планом, које је Влада РС усвојила у мају месецу 2017. године („Службени гласник РС” број 43/2017), предвиђене су мере и активности, које ће омогућити да се проблем пренасељености реши у потпуности. Стратегијом су прописане следеће мере: доношење већег броја одлука о одређивању других мера за обезбеђење присуства окривљеног осим мере притвора (првенствено забране напуштања стана и јемства); ефикасније спровођење програма поступања у циљу напредовања осуђених у третману и успешнијег укључивања у друштвену заједницу; даљи развој система алтернативних санкција и повереничке службе; шира примена условног отпуста; изградња нових смештајних капацитета и реконструкција постојећих.

Управа за извршење кривичних санкција континуирано ради на побољшању услова смештаја и повећању капацитета у заводима. Издвојићемо најзначајнија инвестициона улагања у току 2017. године. Изградња два нова затвора, за која су средства обезбеђена из кредита Развојне банке Савета Европе. Грађевински радови на изградњи новог затвора у Панчеву за смештај 500 лица лишених слободе, започети су у мају месецу 2016. године, а планирани рок за завршетак радова је прва половина 2018. године. Почетак изградње новог затвора у Крагујевцу, за смештај 400 лица лишених слободе, планиран је у току 2018. године.

У другом кварталу 2017. године, почели су и радови на комплетној реконструкцији смештајних капацитета и изградњи новог објекта у Казнено поправном заводу за жене у Пожаревцу.

Завршене су реконструкције по једног смештајног блока у Окружном затвору у Београду и у Специјалној затворској болници у Београду. Завршетком реконструкције блока за извршење мере безбедности обавезног лечења наркомана, завршена је комплетна реконструкција Специјалне затворске болнице, док ће се реконструкција смештајних јединица у Окружном затвору у Београду наставити у складу са утврђеном

динамиком, а завршетак комплетне реконструкције овог затвора планиран је за 2020. годину. У Васпитно поправном дому у Крушевцу завршено је реновирање зграде отвореног и затвореног одељења; у Казнено поправном заводу за малолетнике у Ваљеву завршено је реновирање једног објекта за смештај лица лишених слободе („Школа”); у КПЗ у Нишу реновиран је павиљон „Д” за смештај осуђених лица и изграђено је ново пријемно одељење за осуђена лица, дежурна служба и сала за посете, а у КПЗ у Сремској Митровици завршена је комплетна реконструкција болничког објекта „Стационар”. У Казнено поправном заводу у Пожаревцу-Забели у току је реконструкција једног павиљона за смештај лица лишених слободе.

У току је тендер за избор најповољнијег понуђача за изградњу новог павиљона у Казнено поправном заводу у Пожаревцу-Забели за смештај 216 осуђеника, а за изградњу нових павиљона у Казнено поправном заводу у Сремској Митровици за смештај 320 осуђеника и у Окружном затвору у Лесковцу за смештај 200 осуђеника изабаран је извођач радова.

Значајно је истаћи да је на решавање проблема пренасељености, поред изградње нових смештајних капацитета утицало, смањење броја притворених лица, повећање броја донетих одлука о условном отпусту осуђених и изрицање већег броја алтернативних санкција.

Тенденција смањења броја притворених постигнута је рестриктивнијим одређивањем мере притвора од стране суда и одређивањем других мера за обезбеђивање присуства окривљеног које представљају алтернативу мери притвора (првенствено се мисли на кућни притвор). Половином 2010. године проценат притворених лица достигао је 30% од укупног броја лица лишених слободе. Међутим, од 2012. године, проценат притворених лица се на годишњем нивоу смањује, тако да је 2012. године износио 24,7%, 2013. године 18,5%, крајем 2014. године забележено је даље смањење на 15,49 %, крајем 2015. године - 15,29 %, крајем 2016. године- 16,2%, док је крајем 2017. године, проценат притворених лица пао на 14,6 %.

У периоду од 2012. до 2017. године бележи се пораст условног отпуста. У 2012. години условно је отпуштено 600 лица, што чини 8,14% од укупног процента отпуштених са извршења казне затвора, док је 2017. године условно отпуштено 1561 осуђено лице, што износи 26,7 % од укупног процента отпуштених.

Поред тога и број изречених алтернативних санкција и мера значајно се повећао у 2017. години. Управи је 2015. године достављено на извршење 3252 одлуке, 2016. године достављено је 4.010, а 2017. године, 4.600 одлука о изреченим алтернативним мерама и санкцијама.

У циљу реализације активности предвиђених Стратегијом развоја система извршења кривичних санкција до 2020. године, које се односе на област третмана осуђених лица и унапређења обуке запослених у заводима, формирана је радна група коју чине запослени у служби за третман у заводима и експерти Савета Европе, која је на основу анализе тренутног стања у области третмана започела израду два нова специјализована програма третмана. Такође, у оквиру ЕУ твининг пројекта „Јачање капацитета

затворског система у РС“ завршена је анализа потреба за обуком затворског особља и сачињен је план израде специјализованих програма третмана у даљој фази пројекта (мотивациони интервју, когнитивна самопромена, програм за зависнике, програм за извршиоце кривичних дела против полне слободе и програми за посебно осетљиве категорије осуђених лица, као што су малолетници). Тренутно се спроводе радионице за запослене у Служби за третман и Служби за обезбеђење. У оквиру овог пројекта спровешће се и обуке за тренере у свим службама у заводима, а посебно истичемо обуке за запослене у Служби за третман према напред наведеним специјализованим програмима, у Здравственој служби за спровођење Истамбулског протокала, у Служби за обезбеђење за поступање према лицима лишеним слободе, као и у Служби за обуку и упошљавање.

Управа за извршење кривичних санкција потписала је споразум о сарадњи са организацијом „Хелп“, коју финансира немачка Влада у циљу повећања упошљавања осуђених лица, на основу кога је набављена опрема за производњу за КПЗ у Сремској Митровици, КПЗ у Нишу, КПЗ за малолетнике у Ваљеву и ВПД у Крушевцу. У оквиру пројекта извршиће се обука осуђених лица за рад и набавиће се опрема коју ће лица користити за обављање посла након отпуштања са издржавања казне затвора. У оквиру овог пројекта наставиће се са проширивањем сарадње и у другим затворима, с обзиром на позитивну оцену досадашње реализације активности.

Успостављена је сарадња са министарством надлежним за просвету, што омогућава да се са осуђеним лицима ефикасно реализује програм Функционалног основног образовања одраслих осуђених лица која се налазе на издржавању казне затвора.

У циљу увођења већег броја активности за осуђене у заводима повећан је проценат радно ангажованих, као и број лица која похађају обуке за одређена занимања или се школују.

У односу на наводе Комитета да је од суштинске важности да се уведу темељне промене у садашњем концепту притвора у истрази, обавештавамо вас да ће предложене промене у поступању са притвореницима бити разматране у оквиру законодавних активности Министарства правде, с обзиром да исте захтевају измене Законика о кривичном поступку.

49. У односу на наводе Комитета који указују на преоптерећене смештајне капацитете и лоше услове смештаја у заводима, Управа за извршење кривичних санкција спроводи мере и активности које су прописане Стратегијом за смањење преоптерећености смештајних капацитета у заводима за извршење кривичних санкција у Републици Србији до 2020. године и Акционим планом, за које је су планирана средства из буџета, и обухвата унапређење услова и изградњу нових смештајних капацитета у следећим заводима:

- Реконструкција смештајних капацитета и изградња новог павиљона у Казнено-поправном заводу за жене у Пожаревцу;
- Изградња новог затворског комплекса у Панчеву за смештај 500 лица лишених слободе;
- Изградња новог затворског комплекса у Крагујевцу за смештај 400 лица лишених слободе;

- Изградња новог пријемног објекта у Казнено-поправном заводу у Нишу са пратећим садржајима;
- Реконструкција смештајних капацитета у Окружном затвору у Београду;
- Реконструкција смештајних капацитета у Специјалној затворској болници у Београду;
- Изградња и реконструкција смештајних капацитета у Казнено-поправном заводу у Пожаревцу-Забели;
- Изградња и реконструкција смештајних капацитета у Казнено-поправном заводу у Сремској Митровици;
- Изградња новог објекта у Окружном затвору у Лесковцу.

Све предвиђене активности прописане Стратегијом су у фази реализације и ближе су описане у параграфу 45, осим изградње новог пријемног објекта у Нишу са пратећим садржајима и реконструкције Специјалне затворске болнице, које су завршене.

У прилогу акта достављамо вам податке о капацитетима притворских одељења у свим заводима за извршење кривичних санкција, према траженим критеријумима.

50. У односу на препоруку Комитета да се у заводима спроводи свеобухватан режим ванћелијских активности за притворенике, обавештавамо Вас следеће:

Управа за извршење кривичних санкција предузеће мере да се у свим заводима омогући шетња на свежем ваздуху од најмање 2 часа у току дана, да се шеталишта опреме справама за вежбање, да се омогући боравак у дневним боравцима, у заводима у којима архитектонски услови и смештајни капацитети то дозвољавају, као и да се уведу могућности за веће учешће притвореника у радном ангажовању.

У посећеним заводима су предузете следеће активности у погледу унапређења поступања према притвореним лицима:

Притвореним лицима у КПЗ у Нишу и у Одсеку притвора у Пироту је обезбеђена шетња на слободном ваздуху у трајању од два сата, на шеталишту притворених лица у КПЗ у Нишу постављене су клупе са заклоном од кише и сунца и справе за вежбање, КПЗ у Нишу је предузео и мере у вези радног ангажовања притворених лица тако што је систематизована „радна група у Одсеку притвора“.

У Окружном затвору у Новом Саду свим притвореницима омогућена је шетња на свежем ваздуху у трајању од два сата у току дана. Једно од затворских шеталишта је опремљено справом за вежбање, а за преостала три шеталишта у току је израда справа.

У КПЗ у Ћуприји су у једном шеталишту налазе справе за вежбање, док ће у преостала два шеталишта у наредном периоду бити израђене и постављене.

У Окружном затвору у Врању свим притвореницима омогућен је боравак на свежем ваздуху у трајању од два сата у току дана, које притвореници користе да шетају, вежбају или седе на отвореном.

У Окружном затвору у Лесковцу омогућен је боравак притвореницима на свежем ваздуху у трајању од два сата у току дана. Простор за шетњу је опремљен кошевима и клупама, а планирана је и набавка столова за стони тенис и справа за вежбање.

У Окружном затвору у Прокупљу омогућено је упражњавање неколико спортских активности захваљујући адаптацији шеталишта и прилагођавању овим захтевима у протекле две године.

У Окружном затвору у Панчеву свим притвореницима је омогућена шетња на свежем ваздуху у трајању од два сата у току дана. У новом објекту КПЗ у Панчеву спроводиће се свеобухватни режим ванћелијских активности за притворенике. Нови објекат ће бити опремљен справама за вежбање на отвореном, као и у затвореном простору, шеталишта ће имати надстрешнице.

Напомињемо да се право на боравак на свежем ваздуху у трајању од два сата дневно за сва лица лишена слободе остварује већ више година уназад у Окружном затвору у Београду, да су остваривању овог права намењена два шеталишта опремљена кошевима и справама за вежбање.

51. Достављамо вам податке за два малолетна лица која су у време посете Комитета била у притвору у Окружном затвору у Новом Саду. Д.Н. се налазио у притвору од 21.04.2017. до 20.06.2017. године, док се У. У. налазио у притвору од 29.10.2016. до 29.06.2017. године и нису им биле понуђене образовне и рекреативне активности.

Такође, у односу на препоруку која се односи на образовање малолетних притвореника, напомињемо да се малолетним лицима одмах по упућивању у специјализоване установе за малолетнике организује образовање и стручно оспособљавање, а да ће се предузимати мере како би се малолетници укључили у образовање и током извршења мере притвора.

52. У погледу препоруке која се односи на жене у притвору, обавештавамо вас да је у складу са чланом 240. ЗИКС-а предвиђено пружање подршке и помоћи службе за третман у заводу притвореним лицима и да ће у складу са тим заводи омогућити чешћи контакт притвореницама са психологом.

54. У односу на препоруке које се односе на унапређење услова у притворским јединицама посећених завода, обавештавамо вас следеће:

У КПЗ у Нишу из безбедносних разлога није могуће уклањање металних решетке на прозорима (на прозору су постављене металне решетке као препрека за бекство лицима лишеним слободе и метална мрежа која онемогућава улазак ствари чије држање није дозвољено), лоше вештачко осветљење, као и оштећење зидова у ходнику другог павиљона биће санирано у складу са предвиђеним годишњим планом Одсека грађевинских и електро послова у фебруару и марту месецу, кречење зидова просторија редовно се обавља, лоше вештачко осветљење у Одсеку притвора у Пироту биће поправљено у кратком року, у собама које су са десне стране од улаза је јако слабо природно осветљење, јер су због близине стамбеног објекта постављена додатна мат стакла, која се не могу уклонити из безбедносних разлога. Потпуно одвајање санитарног простора може се урадити у већим просторијама (израдом преградног зида до плафона и монтирањем врата на улазу у санитарни простор), што ће бити изведено у складу са утврђеним планом. У вези са надстрешницом на шеталишту Одсека притвора

у Пироту, иста ће бити израђена на огради шеталишта у делу према кухињи тако да буде у видном пољу дежурне службе.

У Окружном затвору у Београду у току је поступак тендера за избор најповољнијег понуђача за реконструкцију блока 2.2. и планирани завршетак реконструкције у складу са међународним стандардима је октобар 2018. године.

У Окружном затвору у Врању, у циљу побољшања услова за боравак притвореника, у току године замењен је дотрајали паркет новим подним керамичким плочицама, а у свакој просторији за смештај притвореника, поред осталог, постоји санитарни чвор, туш са топлом водом и ТВ пријемник са кабловском телевизијом. У циљу повећања смештајних капацитета притворске јединице у Окружном затвору у Врању реновиране су још две спаваонице за смештај притвореника, на који начин је омогућено да, у овом тренутку, на сваког притвореника дође законом предвиђених најмање осам кубних метара и четири квадратна метра простора, не рачунајући квадратуру санитарног чвора који се налази у свакој просторији – спаваоници, као и засебан лежај за свако лице.

У Окружном затвору у Новом Саду у време посете Комитета владала је изузетно велика врућина и влажност ваздуха је била изузетно висока, тако да је лицима омогућено коришћење вентилатора. Извршена је и поправка осветлења. Намештај се поправља и обнавља.

У Окружном затвору у Прокупљу, у другој половини 2017. године, услови за боравак лица лишених слободе значајно су побољшани, с обзиром да је замењена столарија у свим павиљонима установе, извршено кречење свих просторија, а окончани су и радови на реконструкцији система грејања.

У КПЗ у Ћуприји санитарне инсталације су исправне, поправка плочица на појединим местима подова санитарних просторија биће извршена.

У Окружном затвору у Лесковцу извршено је кречење комплетне притворске јединице, као и реконструкција мокрих чворова и купатила. У плану је израда вентилације у свакој соби, како би се избегла кондензација воде и висок степен влаге. Планом реконструкције у 2018. години предвиђена је и замена дотрајалих прозора и врата, чиме ће се обезбедити и довољан доток природног осветљења у ћелијама и израда надстрешница на шеталишту.

У односу на наводе Комитета који се односе на материјалне услове у Окружном затвору у Панчеву, напомињемо да је завршетак радова на новом затвору у Панчеву планиран у првој половини 2018. године и да ће у овом заводу бити обезбеђени услови у складу са европским стандардима. У новом објекту биће обезбеђене надстрешнице на шеталиштима, као и опрема за физичке активности. Свако притворено лице имаће минимум 4м² простора нерачунајући мокри чвор, максимални број лица у једној ћелији ће бити два.

55. Лица која се налазе на задржавању у одсеку притвора у заводима не смештају се заједно са притвореницима. Задржана лица смештена су у посебне просторије и имају могућност боравка на свежем ваздуху без присуства притворених лица. Обезбеђивање лекарског прегледа и упознавање са правима задржаних лица је у надлежности полицијске управе.

У Окружном затвору у Лесковцу просторије за смештај задржаних лица су саниране и окречене, док ће се у Окружном затвору у Прокупљу у току 2018. године, извршити санација подова у просторијама за задржавање.

56. Управа за извршење кривичних санкција је у складу са Стратегијом развоја система извршења кривичних санкција у Републици Србији до 2020. године и Акционим планом, спроводила мере и активности у циљу унапређења здравствене заштите у затворима. Извршене су реконструкције и адаптације једног дела простора који је намењен за пружање здравствене заштите у заводима и комплетна реконструкција Специјалне затворске болнице у Београду. У 2016. години уведена је централизована набавка лекова и спроведена је централизована набавка медицинске опреме за све заводе и Специјалну затворску болницу у складу са исказаним потребама, редовно се организују обуке за здравствене раднике у систему извршења кривичних санкција и у складу са могућношћу за финансирање, повећава се број здравственог особља.

Министарство здравља Републике Србије, у оквиру својих законских обавеза, спроводи редовни и ванредни здравствени надзор над стручним радом здравствених служби у казнено поправним заводима и Специјалној затворској болници. Министарство здравља доставља препоруке и налоге Управи за извршење кривичних санкција, уколико утврди неправилност у раду након обављених посета и надзора над радом здравствених служби у заводима. Сарадња са министарством надлежним за послове здравља у досадашњем периоду одвијала се успешно и у области лечења лица лишених слободе у специјалистичким здравственим установама у оквиру Министарства здравља. Када је реч о заводима које су представници Комитета обишли, Министарство здравља је у току 2017. године, извршило инспекцију у КПЗ у Ћуприји, КПЗ у Нишу, Окружном затвору у Прокупљу, Окружном затвору у Панчеву и у Специјалној затворској болници у Београду.

У односу на питање Комитета о преношењу надлежности за здравствену заштиту у затворима са Министарства правде на Министарство здравља, обавештавамо вас да је извршена анализа овог питања, коју је уз подршку Мисије ОЕБС-а у Србији урадио професор Медицинског факултета у Београду и консултант Заштитника грађана и Националног механизма за превенцију тортуре. Закључак наведене анализе је да у основи, здравствена заштита која се остварује у самим заводима за извршење кривичних санкција одговара здравственој заштити на примарном нивоу, а укључује углавном услуге опште медицине, психијатра, стоматолога, специјалисте интерне медицине и лабораторијску дијагностику. У појединим заводима доступне су услуге других лекара специјалиста. У систему завода за извршење кривичних санкција налази се Специјална затворска болница у Београду у којој се остварује поликлиничко и стационарно лечење. Ова болница у основи одговара здравственој установи секундарног нивоа здравствене заштите и по структури је најближа општој болници, мада нема сва њена обележја. Поједини видови здравствене заштите и то готово целокупно збрињавање ургентних стања (амбулантно и болничко), збрињавање свих ургентних хируршких стања, савремена дијагностика (ЦТ, МРИ, функционална испитивања и др.) као и сва она обољења или повреде чија природа превазилази стручне и/или материјалне услове који су обезбеђени у Специјалној затворској болници, као и здравствена заштита породиља, обезбеђују се искључиво изван установа за извршење кривичних санкција у мрежи организација Министарства здравља на

секундарном или терцијарном нивоу здравствене заштите или, изузетно ретко, у приватној пракси.

С обзиром на све претходно наведено, посебно имајући у виду садашње стање у области здравствене заштите у установама за извршење кривичних санкција у Републици Србији закључак наведене анализе је да се мере за унапређење здравствене заштите у установама за извршење кривичних санкција могу остварити на два начина:

1. Без преноса надлежности за здравствену заштиту са Министарства правде
2. Уз пренос надлежности за здравствену заштиту са Министарства правде у надлежност Министарства здравља.

С обзиром на сачињену анализу здравственог система у затворима у Управи за извршење кривичних санкција тренутно се спроводе мере и активности на унапређењу здравствене заштите у оквиру Министарства правде-Управе за извршење кривичних санкција, а у сарадњи са Министарством здравља.

Министарство правде-Управа за извршење кривичних санкција у сарадњи са Министарством здравља наставиће са спровођењем мера и активности прописаних Стратегијом развоја система извршења кривичних санкција у РС до 2020. године, у циљу даљег развоја пружања здравствених услуга у затворима, посебно заштите менталног здравља лица лишених слободе. Савет Европе спроводи пројекат „Јачање заштите права лица лишених слободе у РС“, у оквиру кога ће Управа за извршење кривичних санкција уз помоћ експерата Савета Европе, наставити да развија здравствене протоколе у затворима, као и програме лечења и поступања према лицима лишеним слободе са менталним сметњама у сарадњи са Министарством здравља. Министарство здравља ће до краја 2018. године, израдити Нацрт стратегије менталног здравља са Акционим планом, која ће обухватати и затворски систем.

57. У односу на препоруку Комитета да се сви здравствени прегледи новопридошлих притворених лица обављају у складу са чланом 12. Правилника о извршењу мере притвора, обавештавамо вас да су у оквиру пројекта који спроводи Савет Европе „Јачање заштите права лица лишених слободе“ одржани округли столови на којима су учествовали здравствени радници из свих завода, лекари који су ангажовани из здравствених установа које су у надлежности Министарства здравља и експерт Савета Европе, на тему првог здравственог прегледа, вођења евиденција и здравственог прегледа након употреба мера принуде. На основу исказаних потреба запослених у заводима формирана је радна група која ће уз подршку Канцеларије Савета Европе у Београду уједначити поступање у заводима, израдом јединствених образаца и евиденција за здравствене прегледе лица лишених слободе, на основу одредаба ЗИКС-а, Правилника о извршењу мере притвора и стандарда медицинске струке.

58, 59. У оквиру активности које су наведене у параграфу 57. радна група Управе ће сачинити јединствене евиденције за све затворе, о начину регистровања повреда и сачињавању лекарског извештаја након првог прегледа и пријема у затвор, као и након примене мера принуде у складу са препоруком Комитета и чланом 144. став 4. Закона о извршењу кривичних санкција.

60, 61. Стандарди лекарског прегледа након примене мера принуде, евидентирање повреда, мишљење лекара о повезаности навода осуђеног лица и објективног лекарског налаза и обавештавање надлежног тужилаштва о случајевима неадекватног поступања према лицима лишеним слободе пренете су управама затвора као обавезујуће упутство и биће предмет редовних и ванредних контрола рада у заводима.

У циљу унапређења рада здравствених служби у заводима у оквиру твининг пројекта који се финансира из фонда ЕУ „Јачање капацитета затворског система у РС и унапређење програма обука у Центру за обуку и стручно оспособљавање Управе”, посебан део се односи на едукацију запослених за примену Истамбулског протокола. Предвиђено је да се обука за тренере (лекаре запослене у заводима), одржи током 2018. године, тако да ће овај вид едукације постати саставни део обуке у Центру за обуку.

62. Сви заводи су упознати да се лекарски прегледи морају спроводити у присуству искључиво медицинског особља, а да немедицинско особље може да присуствује прегледу само изузетно, на основу захтева надлежног лекара, уз обавезу евидентирања чињенице које оправдавају разлог за такву одлуку.

63. У односу на наводе Комитета који се односе на пружање помоћи лицима лишеним слободе која имају проблема са дрогом, обавештавамо вас да је започета израда нове Националне стратегије и да су лекари запослени у Специјалној затворској болници укључени у рад ове радне групе.

Управа за извршење кривичних санкција формирала је радну групу коју чине запослени у служби за третман у заводима, која ће уз помоћ експерта Савета Европе, у оквиру пројекта „Јачање заштите права лица лишених слободе“, сачинити специјализовани програм третмана за осуђенике који имају проблеме са дрогом.

64. Поводом навода Комитета о недовољном броју запослених у притворским одељењима завода, обавештавамо вас да је након шестомесечне обуке, која се делом одвија у заводу, а делом у Центру за обуку и стручно оспособљавање у Управи и положеног стружног испита за звање командира у служби за обезбеђење, радни однос засновало 143 лица, која су распоређена на рад у следећим заводима:

КПЗ У БЕОГРАДУ- 21
 КПЗ У ЋУПРИЈИ- 5
 КПЗ У ПОЖАРЕВЦУ-ЗАБЕЛИ- 30
 ОЗ У НОВОМ САДУ- 38
 КПЗ У ШАПЦУ- 6
 КПЗ У СРЕМСКОЈ МИТРОВИЦИ- 10
 ОЗ У КРАГУЈЕВЦУ- 10
 ОЗ У УЖИЦУ- 5
 ОЗ У НОВОМ ПАЗАРУ- 9
 КПЗ У СОМБОРУ- 8
 ВАСПИТНО- ПОПРАВНИ ДОМ У КРУШЕВЦУ- 1

Поред наведеног броја нових запослених, у КПЗ у Нишу трајно је премештено 11 припадника службе за обезбеђење из других установа.

Програм испита који полажу приправници у служби за обезбеђење за стицање звања командира чине:

1. ПРАКТИЧНИ ДЕО ИСПИТА

- ПРАКТИЧНА ОБУКА У РУКОВАЊУ ОРУЖЈЕМ И ХЕМИЈСКИМ СРЕДСТВИМА
- ПРАКТИЧНА ОБУКА У ПРИМЕНИ СРЕДСТАВА ПРИНУДЕ И БОРИЛАЧКИМ ВЕШТИНАМА

2. УСМЕНИ ДЕО ИСПИТА

- УСТАВНО УРЕЂЕЊЕ (у оквиру кога се обрађује тема људских права и заштите права)
- СИСТЕМ ДРЖАВНЕ УПРАВЕ СА РАДНИМ ОДНОСИМА
- ПРОПИСИ ЗА ВРШЕЊЕ СЛУЖБЕ ОБЕЗБЕЂЕЊА
- СИСТЕМ ИЗВРШЕЊА КРИВИЧНИХ САНКЦИЈА
- ПСИХОЛОГИЈА ЛИЧНОСТИ СА ПСИХОПАТОЛОГИЈОМ

65. Препоруке Комитета, које се односе на престанак ношења службене палице у просторијама за извршење мере притвора пренете су управама свих завода.

66. Поводом навода Комитета који се односе на посете притвореним лицима, обавештавамо вас да се посете притвореницима у заводима које су посетили представници Комитета обављају у складу са одредбама Правилника о примени мера притвора у трајању од 1 часа, три до четири пута у току месеца, док се у Окружном затвору у Новом Саду у зависности од броја притворених лица посете организују 4 до 5 пута у току месеца, али у трајању од 30 минута. У Окружном затвору у Лесковцу у просторији за посетиоце уклоњена је метална мрежа и у истој се налазе столице за притворена лица и посетиоце.

Одговор Високог савета судства на став 30. Извештаја Европског комитета за спречавање мучења

Поводом става 30. Извештаја Европског комитета за спречавање мучења и нечовечних или понижавајућих казни или поступака, којим Комитет препоручује да судије морају бити свесне норми у погледу мучења и других облика неадекватног поступања приликом доношења пресуда, напомињемо да Високи савет судства разуме препоруке и напоре Европског комитета за спречавање мучења и нечовечних, или понижавајућих казни или поступака у погледу изрицања адекватних казни у поступцима за неадекватно поступање.

У вези са наведеним, Високи савет судства истиче да су, као што је и у извештају Комитета напоменуто, правосудни органи у Републици Србији независни, и сходно томе слободни да у оквиру параметара утврђених законом, одређују казне у појединим случајевима. Такође, напомињемо да сматрамо да је намера законодавца јасна, и да је, узевши у обзир прописане казне за кривична дела из чл. 136. и чл. 137. КЗ, заузет недвосмислен и чврст став у погледу инкриминисања мучења и злостављања, као и других облика неадекватног поступања, у намери да се изнуди изјава од окривљеног, сведока, вештака или другог лица.

Такође Вас обавештавамо да је у оквиру Програма почетне обуке за судије, Правосудне академије, у оквиру поглавља V, Професионална знања и вештине, право ЕУ и

међународни стандарди, у оквиру теме 3 Савет Европе и Европска конвенција о људским правима, предвиђено предавање и дискусија, у трајању од четири дана.

Програмом сталне обуке за судије Правосудне академије, утврђено је да је поглавље 9. посвећено Програму сталне обуке о Европској конвенцији о људским правима и основним слободама, кроз следеће наставне методе: предавања са презентацијама; рад у групама; практични примери; питања и одговори; дискусија и евалуација.

Високи савет судства ће, у оквиру својих надлежности, у погледу утврђивања програма и планова рада Правосудне академије, али и приликом давања мишљења о нацртима закона из кривичноправне области, имати у виду и инсистирати да запрећеност казни и казнена политика у овој области, буде сразмерна тежини, учесталости и последицама наведених кривичних дела у нашој средини.

АНЕКС

ПРЕГЛЕД КАПАЦИТЕТА ПРИТВОРСКИХ ОДЕЉЕЊА ПО СТАНДАРДИМА У
УСТАНОВАМА ЗА ИЗВРШЕЊЕ КРИВИЧНИХ САНКЦИЈА

Ред. бр.	НАЗИВ УСТАНОВЕ	КАПАЦИТЕТ ОДЕЉЕЊА ПРИТВОРА
1	КПЗ у Пожаревцу - Забела	40
2	КПЗ у Сремској Митровици	144
3	КПЗ у Нишу	119
4	КПЗ за малолетнике у Ваљеву	32
5	КПЗ у Ћуприји	71
6	КПЗ у Шапцу	77
7	КПЗ у Сомбору	32
8	ОЗ Београд	804
9	ОЗ Нови Сад	146
10	ОЗ Лесковац	40
11	ОЗ Зајечар	35
12	ОЗ Зрењанин	70
13	ОЗ Панчево	59
14	ОЗ Суботица	39
15	ОЗ Врање	45
16	ОЗ Крагујевац	33
17	ОЗ Краљево	40
18	ОЗ Крушевац	17
19	ОЗ Прокупље	22
20	ОЗ Ужице	28
21	ОЗ Чачак	24
22	ОЗ Нови Пазар	35
23	ОЗ Неготин	21
24	ОЗ Смедерево	41
УКУПНО		2.014

**Допунски одговори и коментари
Министарства унутрашњих послова и Републичког јавног тужилаштва
на Извештај Европског комитета за спречавање мучења и нечовечних или понижавајућих
казни или поступака поводом Ad hoc посете Републици Србији
спроведене у периоду од 31. маја до 7. јуна 2017. године**

Допунски одговори и коментари Министарства унутрашњих послова

Параграф 13.

Министарство унутрашњих послова је сагласно са препоруком да се направи засебан складишни простор за све заплењене предмете у свакој полицијској станици почев од седишта полицијских управа и заузело став да треба планирати и покренути поступак јавне набавке радова на изградњи – адаптацији наведених просторија.

Параграф 16.

Обука полицијских службеника редовно се спроводи на основу Програма стручног усавршавања полицијских службеника који је сталан облик обуке.

Програмом стручног усавршавања полицијских службеника за 2018. годину предвиђено је да полицијски службеници Министарства унутрашњих послова похађају наставу на тему „Комисија за спровођење стандарда полицијског поступања у области превенције тортуре” са следећим наставним садржајем: појам торутуре; забрана мучења и свирепих, нечовечних и понижавајућих казни или поступака; кривични поступак и извршење казне; употреба принуде од стране полиције; надлежност Европског комитета за спречавање мучења и нечовечних казни или поступака; Комисија Министарства унутрашњих послова за праћење спровођења Конвенције Савета Европе о спречавању мучења и нечовечних или понижавајућих поступака и кажњавања. Ове теме су такође биле саставни део редовне (обавезне) теоријске наставе и у току 2017. године, у оквиру које је наставу похађало 10.944 полицијских службеника, док је у 2018. године, до данас, наставу на ову тему похађало 2.908 полицијских службеника.

Осим тога, Програмом стручног усавршавања полицијских службеника за 2018. годину предвиђено је да уколико се утврди потреба за овом врстом обуке, организационе јединице Министарства унутрашњих послова могу реализовати и семинар „Спровођење упутства о поступању према доведеним и задржаним лицима” са дефинисаним следећим наставним садржајем: права доведеног и задржаног лица; дужности доведеног лица; начин примене полицијског овлашћења-довођење; начин примене полицијског овлашћења – задржавање лица и привремено ограничење слободе кретања; евиденција о довођењу и задржавању лица.

Министарство унутрашњих послова је сагласно са успостављањем наменске просторије за саслушање, опремљене аудио и/или видео опремом за снимање полицијских саслушања.

Параграф 17.

О свакој притужби на рад полицијских службеника која садржи елементе кривичног дела, у складу са чланом 234. Закона о полицији обавештава се надлежни јавни тужилац и Министарство унутрашњих послова (Сектор унутрашње контроле и руководиолац организационе јединице у којој притуженик ради). На изради Методологије за спровођење истраге у случајевима злостављања од стране полиције учествовали су Министарство унутрашњих послова (Сектор унутрашње контроле) и Републичко јавно тужилаштво уз подршку Мисије ОЕБС у Србији. Републичко јавно тужилаштво је усвојило Методологију у форми обавезујућег упутства за тужиоце, а Министарство унутрашњих послова је 18. октобра 2017. године донело Упутство о методологији за спровођење истраге у случајевима злостављања од стране полиције.

Након усвајања наведене методологије, Сектор унутрашње контроле Министарства унутрашњих послова и Републичко јавно тужилаштво у сарадњи са Правосудном академијом и Мисијом ОЕБС у Републици Србији, су предложили организовање обука у циљу едукације носилаца јавнотужилачке функције и полицијских службеника Сектора унутрашње контроле Министарства унутрашњих послова о начину примене наведене методологије. Такође је предложено да учешће у обуци узму и остали запослени у Министарству унутрашњих/послова (пре свега полицијски службеници Дирекције полиције) у циљу информисања о обавези Републике Србије да спроведе делотворну, хитну и независну истрагу злостављања од стране полиције, ко је надлежан орган за спровођење истраге и у циљу представљања досадашње праксе Европског суда за људска права, законодавства Републике Србије и међународног правног оквира у наведеној области.

У току априла 2018. године Правосудна академија је у сарадњи са Мисијом ОЕБС у Србији организовала обуку у Новом Саду за 25 представника Републичког јавног тужилаштва и Министарства унутрашњих послова и у Београду за 29 представника. Поред полицијских службеника Сектора унутрашње контроле, Управе криминалистичке полиције и подручних полицијских управа у Новом Саду и Београду, учешће на обуци у Београду су узели и чланови Комисије за спровођење стандарда полицијског поступања у области тортуре. У мају и јуну 2018. године ће бити реализоване још две обуке у Крагујевцу и Нишу за по 25 представника Републичког јавног тужилаштва и Министарства унутрашњих послова, а у другој половини 2018. године биће реализована још једна серија обука у истим градовима. У плану је реализација обука и у току 2019. године, како би што више представника Републичког јавног тужилаштва и Министарства унутрашњих послова прошло наведену обуку.

Министарство унутрашњих послова је у оквиру пројекта под називом "Јачање заштите људских права лица лишених слободе и осуђених лица у Србији" у оквиру заједничког програма Савета Европе и Европске уније „Хоризонтални програм подршке Западном Балкану и Турској”, наставило у току 2018. године активности на анализи постојећег наставног плана везано за превенцију злостављања од стране полиције и на његовом унапређењу на основу извршене анализе.

Параграф 33.

Наставља се рад на изради Правилника о начину примене полицијских олашћења у којем се детаљније разрађују полицијска овлашћења као и поступања полицијских службеника у погледу довођења и задржавања лица, те је предлог Комитета да се садржински измени Упутство о поступању полицијских службеника према доведеним и задржаним лицима нашло место у наведеном правилнику због функционалне повезаности и саме садржине полицијских овлашћења и употребе средстава принуде. У изради Правилника се застало у мају 2017. године јер је била започета процедура измена и допуна Закона о полицији који је усвојен у марту 2018. године.

Параграф 35.

Полиција може обавити саслушање осумњиченог само ако јој јавни тужилац то саслушање повери (члан 289. Законика о кривичном поступку). Ако осумњичени пристане да да исказ, његовом саслушању мора присуствовати бранилац.

Параграф 37.

У поступку је доношење Правилника о начину примене полицијских овлашћења, у оквиру којег ће бити отклоњени недостаци Упутства о поступању полицијских службеника према доведеним и задржаним лицима.

Параграф 39.

Планирано је унапређење електронске евиденције „Евиденција доведених и задржаних лица”.

Параграф 40.

У вези са препоруком да би безбедност и сигурност држања доведених лица од стране полиције биле појачане кад би простор где се спроводи мера задржавања био опремљен одговарајућим просторијама за саслушање, став Министарства унутрашњих послова је да Република Србија по том питању треба да спроводи најбољу праксу по стандардима полиције земаља Европске уније.

Параграф 41.

Сектор за људске ресурсе - Одељење за стручно образовање и обуку Министарства унутрашњих послова, у оквиру обука и курсева који престављају облике стручног

оспособљавања за обављање полицијских послова, велику пажњу посвећује наставним темама у оквиру којих се изучавају људска права и заштита људских слобода, која су садржана у националним и међународним прописима, као и препорукама институција и тела задужених за праћење и надзор над остваривањем и заштитом људских права. На основној полицијској обуци, један од предмета у оквиру „Општих тема о раду полиције” је предмет „Људска права и Кодекс полицијске етике” који полазници похађају у укупном фонду од 31-ог наставног часа, а у оквиру континуиране обуке (стручног усавршавања) предвиђено је да полицијски службеници током године похађају наставу из тема које се односе на спровођење стандарда полицијског поступања у области превенције тортуре. Иако изарада инструктивних аката, којим би се уредила нека област полицијског поступања и примене полицијских овлашћења није у надлежности Сектора за људске ресурсе, ова организациона јединица је спремна да пружи стручну подршку и помоћ по том питању јер је подршка владавини права један од основних принципа у раду Министарства унутрашњих послова на коме је конципиран и систем свих обука полицијских службеника.

Параграф 42.

У вези са решавањем проблема на унапређењу услова у просторијама за задржавање лица у полицијским управама Министарства унутрашњих послова, у 2017. години планиран је и покренут поступак јавне набавке радова на санацији и адаптацији просторија за задржавање у објектима полицијских управа. По завршетку поступка и избору најповољнијег понуђача, дана 19. фебруара 2018. године потписан је уговор за извођење радова на санацији и адаптацији просторија за задржавање у следећим организационим јединицама:

- ПУ Крагујевац - 2 просторије
- ПУ Баточина - 1 просторија
- ПУ Сремска Митровица- 1 просторија
- ПС Ириг - 1 просторија
- ПС Инђија - 1 просторија
- ПС Стари град - 1 просторија
- ПУ Суботица - 1 просторија

Рок за завршетак радова је 90 дана. У току је увођење изабраног извођача радова у посао тако да се завршетак радова очекује до средине јуна месеца 2018. године. У току је и изградња новог објекта ПС у Александровцу, тако да ће се завршетком изградње добити још једна просторија у складу са свим препорукама за градњу, адаптацију и опремање просторија за задржавање. Такође, у току 2017. године, Управа полиције је израдила предлог пројекта за адаптацију и реновирање 40 просторија за задржавање које ће финасирати Европска комисија у оквиру процеса програмирања ИПА 2018.

У вези са препоруком за израду кодекса понашања за обављање саслушања, став Министарства унутрашњих послова је да Кодекс треба израдити уз напомену да полицијски службеници Министарства унутрашњих послова поступају на основу Упутства о поступању према доведеним и задржаним лицима где се задржано лице упознаје са правима на основу члана 291. и 294. Законика о кривичном поступку.

Почетком 2018. године усвојен је Правилник о условима које треба да испуњавају просторије за задржавање лица, којим је између осталог наведено да ће адаптација постојећих и израда нових просторија сходно предвиђеним условима из тог правилника, извршити у року од три године од дана ступања на снагу чиме ће се у равномерном континуитету обезбедити потребна материјално-финансијска средства.

Информације запримљене од Републичког јавног тужилаштва

Радна група, у чијем саставу су били представници Републичког јавног тужилаштва и Министарства унутрашњих послова, Сектора унутрашње контроле, израдила је **Методологију за спровођење истраге у случајевима злостављања од стране полиције.**

Методологија је намењена јавним тужиоцима и полицијским службеницима, а односи се на истрагу случајева наводног злостављања од стране полицијских службеника, при се поље њене примене може проширити и на истрагу свих других случајева злостављања, када су наводни извршиоци службена лица.

У сарадњи са Мисијом ОЕБС у Србији, спроведене су активности на промоцији Методологије и то најпре штампање документа, а затим и организација обука за јавне тужиоце и полицијске службенике у циљу адекватне и ефикасне примене Методологије.

Планирано је да се Методологија представи јавним тужиоцима и полицијским службеницима, на 8 једнодневних семинара у току 2018. године у сарадњи са Правосудном академијом. До сада су одржана два семинара и то марта 2018. године у Новом Саду и априла 2018. године у Београду.

Републички јавни тужилац издала је дана 26.09.2017. године, Опште обавезно упутство о примени Методологије за истрагу у случајевима злостављања, према коме су сви јавни тужиоци дужни да у предметима који се односе на случајеве злостављања од стране полицијских службеника, посебно када се ради о кривичним делима изнуђивање исказа из чл. 136. КЗ и злостављање и мучење из чл. 137. КЗ, предузимају радње и мере предвиђене Методологијом за истрагу у случајевима злостављања.